

1. Přečti si jednotlivé části textu o ptačím vejci, označ informace, které jsi už věděl(a) ✓, které jsi tušil(a) ?, které jsou pro tebe zcela nové N.

2. Pak pracuj s tvrzeními, znovu se vrať do textu a informace ověř.

Tvorba vajec

Celý proces tvorby vajec v těle slepice zabere 24 hodin. Začíná krátce poté, co slepice snese předchozí vejce. Čím je slepice starší, tím větší vejce snáší.

Čerstvě snesené vejce má na povrchu jemný (mucínový) povlak, který zakrývá póry a brání výparu vody. Zpomaluje tak stárnutí vejce. Umytím se setře a póry se otevrou infekcím.

Skořápka je pevným ochranným obalem vaječného obsahu a vyvíjejícího se zárodku. Umožňuje výměnu plynů, vypařování vody, příjem a výdej tepla a zásobuje zárodek (embryo) minerálními látkami.

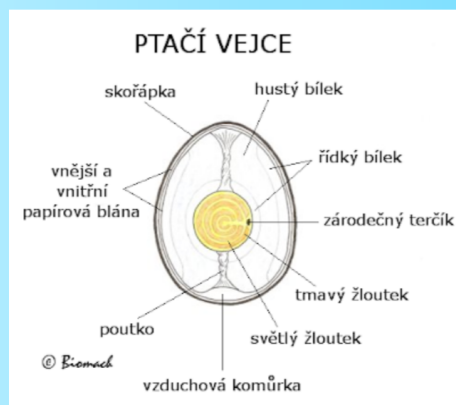
Bílek je vrstevnatě uspořádan (řídý a hustý). Hustý bílek se stárnutím a při líhnutí mění v řídký.

Pod skořápkou jsou dvě vrstvy „papírových blan“, ty na tupém konci uzavírají vzduchovou bublinu.

Vzduchová bublina má několik minut po snesení vajíčka průměr 1–2 cm, skladováním vejce se zvětšuje. Zvětšuje se také během inkubace.

Žloutek je nositelem zárodečného terčíku, na pólech je upevněn poutky. Poutka se natáčejí tak, aby terčík směřoval vzhůru. Natáčení terčíku napomáhá také různá hustota ve spodní a horní části žloutku. Také žloutek má více vrstev – světlé a tmavé.

Důležitou částí žloutku je membrána, která reguluje během inkubace přechod vody z bílku do žloutku.

Zárodečný terčík - vývoj zárodku začíná hned po oplození, k němuž dojde v nálevce vejcovodu. Během čtyř hodin po oplození splynou samčí a samičí jádra a vzniká zygota - tato buňka se začne dělit a v době snesení je už v něm vyvinutý zárodek o hmotnosti asi 0,03 g, který obsahuje přes 30 000 buněk. Zárodek (embryo) je snadno rozeznatelný okem, na žloutku vytváří světlejší proužek.

Na základě přečteného textu uveďte, zda uvedená tvrzení odpovídají informacím z textu, odůvodněte (doložte informací z textu):

1. Vejce bychom neměli omývat.
2. Poutka, kterými je přichycen žloutek, jsou tvořeny bílkem.
3. K vnitřnímu oplození spermiemi dochází ve vejcovodu.
4. Vytvoření vajíčka trvá jeden den.

Čerpáno z přílohy ZČ: 2022_03_11_OC_Alena Boudová_hodina Př 7.B_ („Ptačí vejce“)